

ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರ ಕಿರುದರುಶನ

ತಂದೆ : ಶ್ರೀನಿವಾಸಪ್ಪ ತಾಯಿ : ಕೂಸಮ್ಮ ಗೋತ್ರ : ಭಾರದ್ವಾಜ ಶಾಖೆ : ಋಕ್ ಶಾಖೆ

ಜನನ : ಕ್ರಿ.ಶ. 1682 (ಶಕ1604) ದುಂದುಭಿ ಸಂವತ್ಸರ

ಸ್ಥಳ : ಚೇಕಲ(ನ)ಪರವಿ (ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾ, ಮಾನವಿ ಹತ್ತಿರದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದೀ ತೀರದ ಗ್ರಾಮ)

ವರಪ್ರಸಾದ : ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಶ್ವತ್ಥಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. 1450 (ಚೇಕಲಪರವಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದೇವತೆ)

ನಾಮಕರಣ : ದಾಸಪ್ಪ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಪ್ಪನ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗ

ಜನ ಕರೆದ ಹೆಸರು : ಕೂಸೀಮಗ ದಾಸನೆಂದು

ಉಪನಯನ : ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1690

ಹೆಂಡತಿ : ಅರಳಮ್ಮ

ಮೊದಲ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆ : 16 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ. ಶ.1698)

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲ : 4 ವರ್ಷಗಳು (ಆಗ 20 ವರ್ಷ)

ಸ್ವಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು : ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. 1702ರಲ್ಲಿ (ಅಲ್ಲಿಂದದ್ದು 2 ವರ್ಷ)

ಅದವಾನಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ : 12 ವರ್ಷಗಳು

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ : ಕಡು ಬಡತನ, ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ, ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. 1712 ರಲ್ಲಿ ತಂದೆ ನಿಧನರಾದರು. ಕುಟುಂಬ

ನಿರ್ವಹಣೆ ಭಾರ ದಾಸಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ಮಕ್ಕಳು : ಒಂದು ಗಂಡು- ಹೆಸರು – ಶೇಷಗಿರಿ

ಎರಡನೆ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆ : ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. 1714 ರಲ್ಲಿ (ಸುಮಾರು 34 ವರ್ಷವಿರಬಹುದು) ಗಯಾದಲ್ಲಿ

ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಗೈದು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋದರು.

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು : ನಿತ್ಯ ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನ, ವಿಶ್ವನಾಥನ-ಮಾಧವನ ದರ್ಶನ, ಜಪ, ಧ್ಯಾನ, ಮಂತ್ರಪಠಣ,

ಪರೋಪಕಾರ, ಸಿಕ್ಕರೆ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟ

ಕಂಡಕನಸು : ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಕಂಡರು.

ಸ್ಥಳ : ಕಾಶಿಯ ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾ ಘಾಟ್ನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ

ಪುರಂದರದಾಸರ ಅನುಗ್ರಹ : ವೇದವ್ಯಾಸರ ದರ್ಶನ, ತತ್ವೋಪದೇಶ, ದಾಸಪ್ಪನಿಗೆ “ವಿಜಯವಿಠಲ” ಬೀಜಾಕ್ಷರ- ಅಂಕಿತ

ಪ್ರಧಾನ. ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ತಾಳ ತಂಬೂರಿ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಅನುಗ್ರಹ

ಪರಿವರ್ತನೆ : ದಾಸಪ್ಪ ವಿಜಯದಾಸರಾಗಿ ನಿಜದಾಸರಾದರು ಅಂಕಿತ : ವಿಜಯವಿಠಲ

ಮೊದಲ ನುಡಿ : ‘ಅಂತರಂಗದ ಕದವು ತೆರೆಯಿತೆಂದು ಎಂತು ಪುಣ್ಯದ ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ದೊರಕಿತೋ ಎನಗೆ’

‘ಗುರುಪುರಂದರದಾಸರೆ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಸರಸಿಜ ನಂಬಿದೆ ಗರುವರಹಿತನ ಮಾಡಿ ಎನ್ನನು ಪೊರೆವ ಭಾರವು ನಿಮ್ಮದೆ’

(ನಿನ್ನ ಒಲುಮೆಯಿಂದ| ನಿಖಿಳ ಜನರು ಬಂದು|ಮನ್ನಿಸುವರೊ ಮಹರಾಯ|)

ಅನುಗ್ರಹದ ಪ್ರಭಾವ : ಐಶ್ವರ್ಯ, ಆನೆ, ಕುದುರೆ ಮೇಣೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಮನ್ನಣೆ, ಪರಿಚಾರಕ ವರ್ಗ, ಶಿಷ್ಯವರ್ಗ

ಮೊದಲಾದವು

ಆದವಾನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ : ವೈಭವದ ಸ್ವಾಗತ, 18 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಶಾನುಭೋಗತೃಷ್ಣೆ, ಸುಖಜೀವನ, ಆದವಾನಿ ದಿವಾನ ರುಕ್ಮಿಣಿನಿಂದ ಗೌರವ

ತಿರುಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವಕ್ಕೆ : ಅನುಜರೊಡನೆ ಸಕುಟುಂಬ ಸಮೇತರಾಗಿ 3-12-1717 ರಲ್ಲಿ

ಸಾಕು ಮಗ : ಮೋಹನ (ಗುರುಗಳ ಆರಾಧನಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಂಪಿಯ ಬಳಿ ಸಿಕ್ಕ ಮಗು) ಸುಮಾರು ಅವರ 50ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. 1732 ರಲ್ಲಿ) ಇವನೇ ಮುಂದೆ ದಾಸರಿಂದ ಅಂಕಿತ ಪಡೆದು ಮೋಹನದಾಸರಾದರು

ಮೊದಲ ಶಿಷ್ಯರು : ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲದಾಸರು (ಯಾದಗಿರಿ ನರಸಿಂಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಶ. 12-11-1746 ಕ್ಷಯ ಸಂ.

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿ, ಶುಕ್ರವಾರ, ಅಶ್ವಿನೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲವಿಠಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ದಾಸರು

ಅಂಕಿತೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು) ದಾಸರಿಗೆ ಆಗ 64 ವರ್ಷ

ಮಗನ ಜನನ : ದಾಸರ ಸುಮಾರು 45 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. 1727 ರಲ್ಲಿ) ಮಗನ ಹೆಸರು : ಶೇಷಗಿರಿ

ಮಗನ ಆಪಮೃತ್ಯು ಪರಿಹಾರ : ಕ್ರಿ. ಶ. 1749 ರಲ್ಲಿ

ಮಗನ ನಿಧನ : ಕ್ರಿ. ಶ. 11-8-1751 ರಲ್ಲಿ (ದಾಸರಿಗೆ ಸುಮಾರು 69 ವರ್ಷ)

ಸೋದರರು : ಹಯವದನ ವಿಠಲದಾಸರು, ಆನಂದದಾಸರು

ವಾದಿಜಯ : ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂಬ ಅದ್ವೈತ ಪಂಡಿತನನ್ನು ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿದ್ದು

ವಿಜಯವಾಡದಲ್ಲಿ : ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಪ್ರಿಯತೀರ್ಥರ ಸಮ್ಮುಖ 'ವೇದಾಪೌರುಷೇಯತ್ವ' ಸಮರ್ಥನ, ಶ್ರೀಗಳವರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆ

ಸಂಚಾರ : ಸುಮಾರು 18-20 ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ದರ್ಶನ, ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದರು.

ಕಾಶಿಯಿಂದ ರಾಮೇಶ್ವರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ, ತಿರುಪತಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ, ಉಡುಪಿ, ಪಂಥರಪುರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ. (ಸುಮಾರು

ಅವರ 45 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಂಚಾರಮಿತಗೊಳಿಸಿದರು) 40 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಧಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರುವರು

ಶಿಷ್ಯಸಂಪತ್ತು : ಗೋಪಾಲದಾಸರು (ಭಾಗಣ್ಣ), ಮೋಹನದಾಸರು (ಮೋಹನ), ವೇಣುಗೋಪಾಲವಿಠಲ ದಾಸರು

(ಪಂಗನಾಮ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ), ರಾಮಚಂದ್ರ ವಿಠಲದಾಸರು (ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ), ಮಧ್ಯೇಶವಿಠಲದಾಸರು(ಕೊಂಡಲಿ

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯ), ಹಯಗ್ರೀವ ವಿಠಲದಾಸರು(ಶೇಷಗಿರಿದಾಸರು), ಗುರುವಿಜಯವಿಠಲ ದಾಸರು (ಮೊದಲಕಲ್ಲು

ಶೇಷಗಿರಿದಾಸರು), ಮೊದಲಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿಷ್ಯರಾದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಪರಂಪರಾಗತ ಶಿಷ್ಯಸಂಪತ್ತು

ಉಳ್ಳವರು. (60 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ದಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿದುದಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಇದೆ)

ಸಮಕಾಲೀನರು : ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಭಿನವ ತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಪೂರ್ಣತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ವಿಜಯತೀರ್ಥರು,

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಪ್ರಿಯತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಬೋಧತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ಸುಮತೀಂದ್ರತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ಉಪೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥರು,

ಶ್ರೀ ವಾದೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ವಸುದೇಂದ್ರತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ ತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸತತ್ವಜ್ಞರು,

ದಿವಾನ ವೆಂಕಣ್ಣ ಪಂತ್, ದಿವಾನ ರುಕ್ಮಿಣಿ, ತಿಮ್ಮಣ್ಣಯ್ಯ

ಮೇಲಿನ ದಾಸವರೇಣ್ಯರು, ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರು, ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು, ಹೆಳವನಕಟ್ಟಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮ ಮೊದಲಾದ

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು

ಕೃತಿ ರಚನೆ : 25 ಸಾವಿರ ಪದಗಳು

ಉಪಲಬ್ಧಿ : ಸುಮಾರು 2000 ಕೃತಿಗಳು ಮಾತ್ರ

ಬಳಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಕಾರ : ಕೀರ್ತನೆ , ಸುಳಾದಿ, ಉಗಾಭೋಗ ಮೊದಲಾದವು

ಅಪಮೃತ್ಯು ಪರಿಹಾರ : ಗೋಪಾಲದಾಸರಿಗೆ, ದೇಸಾಯಿ ಕೇಶವರಾಯನಿಗೆ 1750 ರಲ್ಲಿ , ವೇಣುಗೋಪಾಲ ದಾಸರಿಗೆ, ಪಂಗನಾಮ ತಿಮ್ಮಣ್ಣದಾಸರಿಗೆ, 19-11-1747 ರಲ್ಲಿ , ಮೋಹನದಾಸರಿಗೆ, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರಿಗೆ (ಗೋಪಾಲದಾಸರ ದ್ವಾರಾ) ಹೀಗೆ

ಪವಾಡಗಳು : ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಂತರ ತೋರಿದ ಪವಾಡಗಳು ನೂರಾರು

ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ : ಭಾಸ್ಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ (ಚಿಪ್ಪಗಿರಿಯಲ್ಲಿ) ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರು , ಸುಮಾರು ದಾಸರ 71ರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣದೇವರನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಬೋಧರ ಅನುಗ್ರಹ : ದಾಸರ ಸುಮಾರು 72ರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ : ದಾಸಚತುಷ್ಟಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯವರು, ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಹರಿದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಪಕರು, ಸುಳಾದಿದಾಸರು, ಅಭಿನವ ಪುರಂದರದಾಸರು

ಜನಪ್ರಿಯತೆ : ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಮಧ್ವಪತಿ ವಿಠಲರೆ ವಿಜಯದಾಸರೆಂದು, ಭೃಗು ಮಹರ್ಷಿ ಅವತಾರವೆಂದು, ಹಿಂದೆ ಯಾದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು

ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಸಂಪತ್ತು : ತಂಬೂರಿ(ಚಿಪ್ಪಗಿರಿಯಲ್ಲಿದೆ), ಸಾಣೇಕಲು, ಚಿಟಕಿಗಳು, ಕಾಶಿಯಿಂದ ತಂದ ಲಿಂಗ (ಚೀಕಲ ಪರವಿಯಲ್ಲಿದೆ) ,ಹಂಪಿಯ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಂಟಪದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಕರ್ತರು

ನಿಧನ : 73 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ. ಶ.13-11-1755 ರಂದು ಹರಿಧ್ಯಾನಪರರಾದರು. ಯುವ ಸಂವತ್ಸರ ಕಾರ್ತೀಕ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿ, ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಚಿಪ್ಪಗಿರಿಯಲ್ಲಿ

ಸನ್ನಿಧಾನ : ಚಿಪ್ಪಗಿರಿಯ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅದವಾನಿಯಲ್ಲಿ ಯ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ.

ಅಜ್ಞಾನತಿಮಿರಚ್ಛೇದಂ ಬುದ್ಧಿಸಂಪತ್ತದಾಯಕಂ |
ವಿಜ್ಞಾನವಿಮಲಂ ಶಾಂತಂ ವಿಜಯಾಖ್ಯ ಗುರುಂ ಭಜೇ ||

ಕೃಪೆ : “ಹರಿದಾಸವಾಹಿನಿ “ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ